

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економіки підприємств міського господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦІНОУТВОРЕННЯ»

спеціальність 7.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»

Інститут, факультет, відділення Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, центр післядипломної освіти та
заочного навчання, заочне відділення

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення» (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»).

Розробники: к.е.н. доц. О. Є. Соловйова,
ст. викл. Г. А. Жовтяк

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Економіки підприємств міського господарства.

Протокол № 2 від «02» жовтня 2012 року

Завідувач кафедри економіки підприємств міського господарства:
д.е.н., проф. А. Є. Ачкасов

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування».

Протокол від № 2 «03» вересня 2012 року

Голова: О. В. Васильєв

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		слухачі другої вищої освіти
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0306 „Менеджмент і адміністрування”	За вибором ВНЗ
	напрямок підготовки 030601 „Менеджмент	
Модулів – 1	Спеціальність 7.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Індивідуальна контрольна робота		Семестр
Загальна кількість годин – 54		4-й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Лекції
		4 год.
		Практичні, семінарські
		4 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		46 год.
Індивідуальні завдання: 20 год.		
Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є надання слухачам теоретичних знань і практичних навичок з питань формування цін та розробки цінової політики. Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії, наукових розробках закордонних учених, законах та нормативно-правових актах, що діють в українській економіці.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «ЦІНОУТВОРЕННЯ» є розкриття:

- теоретичних засад ціноутворення;
- методики формування цін та її окремих елементів;
- сутності методів ринкового ціноутворення;
- особливостей установалення цін на зовнішньому ринку;
- методологічних підходів до розробки цінової політики та стратегії підприємства;
- цілей і методів державного регулювання цін та його впливу на економічні процеси.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти** урахувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності, формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо цінової політики підприємства, використовувати набуті знання у власній практиці з ціноутворення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1. Основи ціноутворення

1. Теоретичні основи ціноутворення.
2. Види та функції цін.
3. Склад ціни та формування її елементів.

ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства

1. Методи ринкового ціноутворення.
2. Ціноутворення на зовнішньому ринку.
3. Цінова політика підприємства.
4. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	друга вища освіта					
	Σ	у тому числі				
л		п	лб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Ціноутворення	54	4	4	-	-	46
ЗМ 1. Основи ціноутворення	24	2	2			20
Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення	6					6
Тема 2. Види та функції цін	8	1				7
Тема 3. Склад ціни та формування її елементів	10	1	2			7
ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства	30	2	2			26
Тема 4. Методи ринкового ціноутворення	9	1	2			6
Тема 5. Ціноутворення на зовнішньому ринку	7					7
Тема 6. Цінова політика підприємства	7	1				6
Тема 7. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси	7					7
Усього годин	54	4	4			46

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		друга вища освіта
Модуль 1. Ціноутворення		4
ЗМ 1. Основи ціноутворення		2
ПЗ 1	Попит і пропозиція як ціноутвірні чинники	
ПЗ 2	Визначення складу ціни та формування її елементів	2
ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства		2
ПЗ 3	Аналіз методів ринкового ціноутворення	2
ПЗ 4	Проведення аналізу умов беззбитковості цінових рішень	
ПЗ 5	Встановлення цін на експортно-імпорتنу продукцію	
Усього		4

6. Самостійна робота

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
	друга вища освіта
Модуль 1. Ціноутворення	46
ЗМ 1. Основи ціноутворення	20
Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення	6
Тема 2. Види та функції цін	7
Тема 3. Склад ціни та формування її елементів	7
ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства	26
Тема 4. Методи ринкового ціноутворення	6
Тема 5. Ціноутворення на зовнішньому ринку	7
Тема 6. Цінова політика підприємства	6
Тема 7. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси	7
у тому числі виконання контрольної роботи	20
Усього годин	46

7. Індивідуальні завдання

Виконання контрольної роботи за індивідуальним варіантом завдання.

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	контрольна робота	4 (друга вища освіта)	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	25-30 стор.	20

8. Методи навчання

Викладання курсу передбачає застосування різноманітних форм і методів навчальної роботи, зокрема, проведення аудиторних занять, виконання індивідуальної контрольної роботи тощо. Вони спрямовані на активізацію самостійної роботи студентів, виховання в них творчого підходу до вирішення професійних завдань.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни – інтегральна (100-бальна).

9. Методи контролю

- контроль відвідування аудиторних занять;
- перевірка самостійної роботи (тестування);
- перевірка виконання індивідуальної контрольної роботи.
- залік проводиться письмово.

10. Розподіл балів, які отримують студенти за змістовими модулями і методами контролю

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
8	8	9	9	8	9	9		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика: Навч.-метод. посібник. – К.:

КНЕУ, 2006.

2. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення: Навч. посібник – К.: Кондор, 2008.

3. Шуляк П.Н. Ценообразование: Уч.-практ. пособие. – М.: Изд. Дом “Дашков и К”, 2008.

4. Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б., Іванникова Н.А., Слабко Я.Я., Лисенко Ю.В. Основи ціноутворення: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2007. — 252 с.

5. Герасименко В. В. Ценовая политика фирмы. — М.: ЭКСМО, 2007.

Допоміжна

1. Закон України «Про ціни та ціноутворення» від 03.12.1990 р. № 507-ХІІ.

2. Закон України «Про податок на додану вартість» від 03.04.1997 р. № 168/97-ВР.

3. Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на окремі товари (продукцію)» від 11.07.1996 р. № 313/96-ВР.

4. Закон України «Про єдиний митний тариф» від 05.02.1992 р. № 2097-ХХІ.

5. «Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень». Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.1995 р. № 135.

6. «Положення про Державну інспекцію з контролю за цінами». Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2000 р. № 1819.

7. «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)». Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 р. № 1548.

8. «Про заходи щодо вдосконалення кон'юнктурно-цінової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності». Указ Президента України від 10.02.1996 р.

9. «Про ставки митних зборів». Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.1997 р. № 65.

10. «Про удосконалення порядку формування цін». Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 1998.

11. Гладких Д. Держава як суб'єкт цінового регулювання / Банківська справа. — 1998. — № 4.

12. Дугіна С.І. Маркетингова цінова політика: Навч.-метод. посібник – К.:КНЕУ, 2005.

13. Липсиц И. К. Коммерческое ценообразование. — М.: БЕК, 2004.

12. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«ЦІНОУТВОРЕННЯ»

спеціальність 7.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»

Розробники: **СОЛОВЙОВА** Ольга Євгенівна,
ЖОВТЯК Ганна Анатоліївна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2013, поз. 450 б

Підп. до друку 25.06.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,2

Зам. № 9472

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.